



PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KBF.410.001.01.2021

Pani
Grażyna Ignaczak-Bandych
SzeF Kancelarii Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 01 – Kancelaria Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa (dalej także: Kancelaria Prezydenta RP lub Kancelaria)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grażyna Ignaczak-Bandych, Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej od 8 października 2020 r. W okresie objętym kontrolą, do 7 października 2020 r. funkcję kierownika jednostki pełniła Halina Szymańska.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontrolerzy	1. Agnieszka Szymaniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/31/2021 z 20 stycznia 2021 r. 2. Joanna Haus, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/32/2021 z 20 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str.1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2020 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych² (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analizy realizacji wydatków budżetu państwa w części 01,– analizy prawidłowości blokad,– szczegółowej analizy wybranej próby wydatków,– analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,– analizy przekazywania dotacji,

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W toku działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości.</p> <p>Wydatki przeznaczono na realizację zadań statutowych jednostki, zgodnie z planem finansowym oraz z zasadami gospodarki finansowej określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych, co stwierdzono na podstawie kontroli 33,2% wydatków. Zbadane postępowania o udzielenie zamówień publicznych były prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴ i uregulowaniami wewnętrznymi.</p> <p>W związku z planowaną na 2021 r. kontrolą P/21/009 <i>Efektywność wydatkowania środków na inwestycje</i> w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odstąpiono od badania i oceny planowania oraz realizacji wydatków majątkowych w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r.</p> <p>Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe za 2020 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. sporządzone przez dysponenta części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.</p> <p>Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 01, według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.</p>

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Dochody budżetowe
Opis stanu faktycznego	Zrealizowane dochody budżetowe w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyniosły 703,1 tys. zł i były o 30,2% wyższe od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej ⁶ (540 tys. zł) oraz o 27% (o 259,4 tys. zł) niższe od uzyskanych w 2019 r.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Ustawa budżetowa na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. poz. 571, ze zm.).

Główne pozycje dochodów stanowiły wpływy z najmu składników majątkowych – 342,7 tys. zł (48,7%), wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych – 276,6 tys. zł (39,3%) oraz dochody z kar i odszkodowań wynikających z umów – 61,4 tys. zł (8,7%).

Niższa niż w 2019 r. realizacja dochodów była spowodowana niższymi o 288,5 tys. zł wpływami z tytułu kar i odszkodowań za szkody majątkowe powstałe na skutek zdarzeń losowych, w ramach zawartych umów ubezpieczenia.

Na koniec 2020 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 01 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 42,2 tys. zł. Dotyczyły one nieuiszczonych opłat (wraz z odsetkami) związanych z najmem lokalu mieszkalnego i w całości stanowiły należności zaległe. W porównaniu do stanu na koniec 2019 r. (668,1 tys. zł) w 2020 r. zaległości były o 625,9 tys. zł (o 93,7%) niższe. Było to spowodowane umorzeniem przez Szefa Kancelarii 17 lutego 2020 r. należności wymagalnej z tytułu kary umownej w wysokości 337,4 tys. zł, zasądzonej wobec kontrahentów (konsorcjum dwóch podmiotów) w związku z nieterminową realizacją przedmiotu umowy z 3 października 2005 r. oraz kosztów zastępstwa procesowego, postępowania arbitrażowego, postępowania egzekucyjnego i naliczonych odsetek karnych. Działania podejmowane przez Kancelarię w celu wyegzekwowania zaległości były bezskuteczne z przyczyn, na które Kancelaria nie miała wpływu⁷.

(akta kontroli str.:18-19, 64-65, 69, 78-90)

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2020 wydatki budżetu państwa w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostały zaplanowane w kwocie 199 331 tys. zł. Wysokość zaplanowanych wydatków w wyniku dokonanych blokad, uwzględnionych przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, została zmniejszona w trakcie roku budżetowego o 4,5% do kwoty 190 405,7 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 01 wyniosły 188 764,3 tys. zł (w tym wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 8999,7 tys. zł), co stanowiło 94,7% planu według ustawy budżetowej i 99,1% planu po zmianach. Były one o 7857 tys. zł (o 4%) niższe od wydatków zrealizowanych w roku 2019 (196 621,3 tys. zł).

Na niższe wykonanie wydatków w 2020 r. w porównaniu do roku poprzedniego wpłynęła przede wszystkim sytuacja epidemiologiczna. Zmniejszenie wydatków wystąpiło głównie w grupie wydatków bieżących o kwotę 10 898,4 tys. zł z uwagi na odwołanie części zaplanowanych wydarzeń z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kraju i za granicą lub zmianę ich formuły na spotkania online (zmniejszeniu uległy wydatki dotyczące między innymi delegacji krajowych i zagranicznych, organizacji wizyt głów państw i szefów rządów, uroczystości centralnych i innych uroczystości z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej).

Wydatki w kwocie 158 764,3 tys. zł, tj. 84,1% wydatków części 01, zostały przeznaczone na zapewnienie obsługi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Bezpieczeństwa Narodowego⁸ oraz pozostałych zadań statutowych.

Kwota 30 000 tys. zł, stanowiąca 15,9% wydatków w części 01 – Kancelaria Prezydenta RP, została przekazana w formie dotacji celowej na rzecz *Narodowego*

⁷ Zaległości te były objęte kontrolą w poprzednich latach.

⁸ Dalej także: BBN.

*Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa*⁹ w dziale 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*.

(akta kontroli str.: 66-68, 70-74, 76-77, 91-92, 109-111)

Wydatki, które nie wygasły z upływem 2020 roku

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19¹⁰ Szef Kancelarii Prezydenta RP 3 grudnia 2020 r. złożyła do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wniosek¹¹ o ujęcie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2020, kwoty 8999,7 tys. zł obejmującej pięć zadań.

Wydatki na cztery zadania dotyczyły zadań remontowych i inwestycyjnych w obiektach zabytkowych i nie zabytkowych, będących w użytkowaniu Kancelarii Prezydenta RP, pierwotnie zaplanowanych na 2020 r. Ograniczenia i obostrzenia w związku z epidemią opóźniły bądź uniemożliwiły wszczęcie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w planowanym terminie. Stan epidemii, wprowadzony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii¹², miał także wpływ na realizację zawartych umów w związku z absencją pracowników, w szczególności z powodu opieki nad dziećmi, przebywaniem na kwarantannie czy zakażeń SARS-CoV-2, zarówno po stronie wykonawców, jak i zamawiającego.

Wydatki na piąte zadanie zgłoszono w związku z wystąpieniem nieprzewidzianych okoliczności, tj. nieprawidłowym działaniem sprzętu serwerowego poczty elektronicznej Biura Bezpieczeństwa Narodowego i pilną potrzebą zakupu nowego sprzętu. W związku z tym w ostatnim kwartale 2020 r. nastąpiła zmiana zakresu rzeczowego wydatków majątkowych. Z uwagi na trwający proces przygotowania i udzielenia zamówienia oraz przewidywany odbiór zamówienia w 2021 r. zadanie to zostało zgłoszone do wykazu wydatków, które nie wygasają wraz z upływem 2020 r.

(akta kontroli str.: 15-16, 96-97, 99-105, 260-261)

Dotacje

W dziale 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* ujmuje się środki dla *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* przeznaczone na finansowanie zawartych w planach społeczno-gospodarczych miasta Krakowa przedsięwzięć związanych z realizacją programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa.

W 2020 r. Kancelaria Prezydenta RP przekazała na rzecz *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* dotacje w kwocie 30 000 tys. zł, tj. w wielkości określonej w ustawie budżetowej.

Plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na rok 2020 ze środków *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa*, przyjęty uchwałą Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa nr 4/2020 z 30 marca 2020 r., przewidywał realizację 120 zadań w 90 obiektach, a po korektach wprowadzonych

⁹ Dalej także: NFRZK.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1747.

¹¹ Skorygowany 18 grudnia o kwotę 1317,9 tys. zł, do kwoty 8999,7 tys. zł.

¹² Dz. U. poz. 491.

na podstawie uchwał Prezydium tego Komitetu – 117 zadań w 87 obiektach¹³.

Dotacja została wykorzystana w całości na dofinansowanie zadań ujętych w planie. Według sprawozdania z realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa za rok 2020, zatwierdzonego uchwałą Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa nr 4/2021 z 30 marca 2021 r., ze środków *Funduszu* dofinansowano zadania w 87 obiektach, w tym 10 zadań w ramach I priorytetu obejmującego projekty kluczowe, tj. przedsięwzięcia wieloletnie prowadzone w obiektach o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa narodowego, stanowiących pod względem artystycznym lub historycznym wybitne świadectwa zjawisk kulturowych i społecznych, wydarzeń i procesów historycznych istotnych dla historii Polski. Wartość zrealizowanych w 2020 r. zadań ujętych w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa wyniosła 57 323,2 tys. zł, z czego 53% (30 365,9 tys. zł) sfinansowano ze środków NFRZK.

W ramach I priorytetu ze środków *Funduszu* dofinansowaniem objęto między innymi:

- kompleksowe odnowienie budynku Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego *Sokół* – prace konserwatorskie, restauratorskie i remontowe – IV etap realizacji projektu kluczowego (dofinansowanie z *Funduszu* 2526,4 tys. zł);
- utworzenie w opactwie Cystersów w Mogile Muzeum Cystersów w budynku dawnego Pałacu Opata i Przeoratu wraz z rewaloryzacją otoczenia – IV etap realizacji projektu kluczowego (1732,1 tys. zł);
- realizację w kościele i klasztorze Pijarów projektu Perła polskiego baroku – rewaloryzacja nowo odkrytych, zabytkowych polichromii w krypcie kościoła oraz remont konserwatorski klasztoru w celu zabezpieczenia i udostępnienia zabytkowych wnętrz na działalność kulturalną wraz z wykonaniem sygnalizacji alarmu pożarowego w kościele – IV etap realizacji projektu kluczowego (2270,2 tys. zł);
- kontynuację kompleksowych prac badawczych i konserwatorskich Ołtarza Wita Stwosza (1489 r.) w Bazylice Mariackiej – IV etap realizacji projektu kluczowego (1200 tys. zł);
- utworzenie Muzeum Kościuszkowskiego z wystawą stałą pt. *Kościuszek – bohater wciąż potrzebny* w kompleksie Bastionu V w Forcie nr 2 *Kościuszek* oraz trasy edukacyjnej na Kopcu Kościuszki w Krakowie z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych – IV etap realizacji projektu kluczowego (782,5 tys. zł).

W ramach pozostałych 107 zadań, objętych priorytetem II-V, dofinansowano:

- 34 zadania w zabytkowych obiektach użyteczności publicznej (kwota dofinansowania z *Funduszu* – 8347,3 tys. zł),
- 39 zadań w zabytkowych obiektach sakralnych (9454 tys. zł),
- 19 zadań w zabytkowych obiektach mieszkalnych i usługowych (2020,4 tys. zł),
- 15 zadań w zakresie konserwacji kaplic grobowych, nagrobków, pomników cmentarnych i zespołów zieleni komponowanej (1025,1 tys. zł).

Nadzór i kontrola nad wykorzystaniem dotacji z budżetu państwa w ramach *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* były sprawowane w oparciu o porozumienie z 24 czerwca 2016 r. zawarte pomiędzy Kancelarią Prezydenta RP, Społecznym Komitetem Odnowy Zabytków Krakowa a Małopolskim

¹³ Prezydium SKOZK podjęło w 2020 r. sześć uchwał, które obejmowały korekty licznych pozycji planu. Skreślono sześć zadań z powodu rezygnacji beneficjentów z ich realizacji oraz dodano trzy nowe zadania. Zmieniono także kwoty dofinansowania w poszczególnych pozycjach planu. Po korektach planowana kwota dofinansowania (z uwzględnieniem środków na rezerwy) zmniejszyła się per saldo o 40 tys. zł.

Urzędem Wojewódzkim. Wykorzystanie środków *Funduszu* weryfikowano w Kancelarii poprzez analizę informacji kwartalnych przekazywanych przez Małopolski Urząd Wojewódzki oraz uchwał przyjętych przez Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa.

W 2020 r. decyzją Wojewody Małopolskiego, ze względu na sytuację epidemiczną spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, Małopolski Urząd Wojewódzki odstąpił od przeprowadzania kontroli beneficjentów dotacji w zakresie realizacji zadań dofinansowanych ze środków *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa*.

(akta kontroli str.: 111-112, 116-270)

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w części 01 – Kancelaria Prezydenta RP wyniosło 420 osób i było o cztery osoby wyższe niż w 2019 r. Wydatki na wynagrodzenia w 2020 r. wyniosły 53 828,1 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach. W porównaniu do wykonania w 2019 r. wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 440,1 tys. zł, tj. o 0,8%, głównie z powodu wzrostu zatrudnienia w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego (nowe zadania) i wzrostu wydatków na wynagrodzenia w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe spowodowanego wypłatą świadczeń w związku z odwołaniem członków Kierownictwa Kancelarii Prezydenta RP ze stanowisk, w tym wypłaty odprawy emerytalnej na stanowisku Szefa Kancelarii Prezydenta RP. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie łącznie z wypłatami dla byłych Prezydentów RP wyniosło 10 680,17 zł i było o 14,54 zł, tj. o 0,1%, niższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r. (10 694,71 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pełnozatrudnionego w 2020 r. (bez byłych Prezydentów RP) wyniosło 10 613,07 zł (spadek o 13,9 zł, tj. o 0,1%, w porównaniu do 2019 r.), w tym:

- pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania – 10 380,76 zł (spadek o 121,49 zł, tj. o 1,2%);
- osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – 16 891,18 zł (zwiększenie o 3616,78 zł, tj. o 27,2%);
- żołnierzy i funkcjonariuszy – zmniejszenie o 621,62 zł, tj. o 4,5%, do kwoty 13 332,37 zł.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 1289,3 tys. zł, w tym 396 tys. zł (30,7%) wypłacono 13 osobom za prace zlecone trwające sześć miesięcy i dłużej lub powtarzane nieprzerwanie przez ten okres. W 2019 r. wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia w takim wymiarze czasu dla 15 osób wyniosły 391 tys. zł (stanowiły 26,3% wynagrodzeń bezosobowych). Z pracownikami Kancelarii Prezydenta RP nie były zawierane umowy zlecenia trwające sześć miesięcy i dłużej lub powtarzane nieprzerwanie przez ten okres.

Sytuacja epidemiczna COVID-19 miała wpływ na organizację pracy w Kancelarii Prezydenta RP. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁴ pracownicy Kancelarii w okresie od 13 marca do 31 grudnia 2020 r. świadczyli pracę poza miejscem jej stałego wykonywania w formie pracy zdalnej. Zasady wykonywania pracy zdalnej zostały sformułowane w piśmie z 11 marca 2020 r., a następnie w zarządzeniu nr 3 Szefa Kancelarii Prezydenta RP z 16 marca 2020 r.

¹⁴ Dz.U. poz. 1842 ze zm.

w sprawie organizacji pracy w Kancelarii Prezydenta RP. Ponadto obowiązywały dyspozycje Szefa Kancelarii przekazywane na bieżąco osobom kierującym biurami na cyklicznych naradach wewnętrznych. Udział procentowy osób zatrudnionych świadczących pracę zdalnie¹⁵ w poszczególnych miesiącach 2020 r. wyniósł od 5% we wrześniu do 82% w listopadzie 2020 r.¹⁶

W związku z podjęciem decyzji o pracy zdalnej pracowników w Kancelarii Prezydenta RP dokonano zakupu urządzeń mobilnych (170 notebooków wraz z akcesoriami) oraz dwóch zestawów do wideokonferencji na łączną kwotę 852,2 tys. zł. Według przeprowadzonej przez Kancelarię analizy kosztów zużycia energii elektrycznej, wody, ścieków, energii cieplnej we wszystkich obiektach Kancelarii w okresie od marca do grudnia 2020 r., w porównaniu z kosztami w analogicznym okresie 2019 r., niższe były koszty zużycia wody oraz odprowadzania ścieków w łącznej kwocie 54,2 tys. zł.

(akta kontroli str.: 19-21, 113, 261, 271-297)

Rozliczenia z placówkami zagranicznymi

Kancelaria Prezydenta RP w 2020 r. przekazała placówkom zagranicznym na pokrycie wydatków związanych z wizytami zagranicznymi Prezydenta RP i przedstawicieli Kancelarii Prezydenta RP środki w kwocie 494,9 tys. zł.

Zasady współpracy placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej i Kancelarii Prezydenta RP przy organizacji wizyt zagranicznych Prezydenta oraz przedstawicieli Kancelarii Prezydenta zostały określone w porozumieniu nr 39/2019 z 28 sierpnia 2019 r. zawartym pomiędzy Kancelarią a Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

W 2020 r.¹⁷ wszystkie środki przekazane placówkom zagranicznym w 2019 r. i w 2020 r. zostały rozliczone (na koniec 2019 r. stan środków nierozliczonych z placówkami zagranicznymi wynosił 621,9 tys. zł). Stan rozliczeń z placówkami zagranicznymi poddawany był comiesięcznej kontroli przez Biuro Finansowe w uzgodnieniu z Biurem Obsługi Organizacyjnej Prezydenta.

(akta kontroli str. 298-304)

Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej dla części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uwzględniono wydatki majątkowe w wysokości 10 400 tys. zł. W ramach tej kwoty dysponent części 01 zaplanował 14 zadań inwestycyjnych.

Plan wydatków majątkowych został zmniejszony 30 grudnia 2020 r. decyzją Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie zmian w budżecie państwa na 2020 r. o kwotę 1337,9 tys. zł, zablokowaną przez Szefa Kancelarii 21 grudnia 2020 r., do kwoty 9062,1 tys. zł (o 12,9%). Zmniejszenie planu wydatków było spowodowane tym, że kwota według oferty na wykonanie zadania *Modernizacja (przebudowa) wybranych pomieszczeń mająca na celu zwiększenie ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa budynku przy ul. Maszyńskiego 10 – wejście A i D* przewyższała kwotę oszacowaną w kosztorysie inwestorskim (1317,9 tys. zł). Jednocześnie z uwagi na złożoność prac i konieczność ponownego ogłoszenia postępowania zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych realizację zadania i rozliczenie końcowe przesunięto

¹⁵ Ustalony jako iloraz liczby osób pracujących w trybie zdalnym i przeciętnej liczby osób zatrudnionych w Kancelarii w poszczególnych miesiącach.

¹⁶ Wskaźnik obejmuje wszystkie osoby, które w danym miesiącu pracowały zdalnie, niezależnie od liczby przepracowanych dni w formie pracy zdalnej.

¹⁷ Według stanu na 15 lutego 2021 r.

na następny rok. Zrezygnowano także z zakupu urządzeń wielofunkcyjnych dla Biura Bezpieczeństwa Narodowego (20 tys. zł).

Wydatki majątkowe wyniosły 8844,6 tys. zł (w tym wydatki, które nie wygasły z upływem 2020 r. w kwocie 4902,1 tys. zł), tj. 97,6% planu po zmianach. Były one wyższe od wykonania w 2019 r. o 2879,5 tys. zł, tj. o 48,3%. Należy jednak podkreślić, że 55,4% stanowiły środki, które nie zostały faktycznie wydatkowane, lecz przeniesione do wykorzystania w 2021 r.

Najwyższe wydatki zostały poniesione na:

- zakupy sprzętu, oprogramowania, urządzeń oraz innych środków trwałych niezbędnych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania jednostki (2577,3 tys. zł);
- modernizację telewizyjnego systemu dozorowego w BBN (349,6 tys. zł);
- zakupy inwestycyjne dla BBN (259,3 tys. zł);
- modernizację i rozbudowę systemów ppoż. w budynku przy ul. Frascati 2 – (227,5 tys. zł).

W związku z planowaną na 2021 r. kontrolą P/21/009 *Efektywność wydatkowania środków na inwestycje* w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odstępiono od badania i oceny planowania oraz realizacji wydatków majątkowych w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r.

(akta kontroli str. 305-310)

Wydatki przeznaczone na przeciwdziałanie i walkę z COVID-19

Wydatki na przeciwdziałanie i walkę z COVID-19 w 2020 r. wyniosły 1595,6 tys. zł. Zostały one poniesione głównie na:

- zakup notebooków, tabletów i laptopów z akcesoriami (889,1 tys. zł),
- zakup systemów termowizyjnych (282,1 tys. zł),
- zakup terminala i dwóch zestawów do wideokonferencji (229,2 tys. zł),
- przeprowadzenie testów na COVID-19 (139,9 tys. zł)¹⁸,
- zakup maseczek, termometrów, urządzeń do dezynfekcji, dozowników płynów dezynfekujących, ozonatora oraz na opłaty za pomiar temperatury¹⁹ (46 tys. zł).

Ponadto wydatki związane z pandemią COVID-19 w kwocie 2381,7 tys. zł zrealizowało Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP w ramach świadczenia obsługi ciągłej Kancelarii Prezydenta RP²⁰. Dotyczyły one m.in.: dostawy 90 notebooków za kwotę 318 tys. zł oraz modemów (w celu zorganizowania pracownikom Kancelarii i Centrum Obsługi KPRP pracy w formule zdalnej), chusteczek do dezynfekcji, żelów i sprayów do dezynfekcji, okularów ochronnych, rękawiczek lateksowych i nitrylowych, dozowników łokciowych, termometrów elektronicznych i bezdotykowych, maseczek ochronnych i przyłbic, kombinezonów ochronnych, dezynfekcji podłóg, odkażania pomieszczeń, dezynfekcji korespondencji i przesyłek kurierskich.

(akta kontroli str.: 261-262, 311-318)

¹⁸ Wydatki dotyczyły głównie realizacji testów na obecność wirusa SARS-CoV-2 pracowników KPRP na podstawie umowy zawartej przez Kancelarię z Centralnym Szpitalem Klinicznym MSWiA w Warszawie.

¹⁹ Wydatek na kwotę 3 tys. zł dotyczył pomiaru temperatury osobom wchodzącym do Kancelarii na początku pandemii, na podstawie umowy zlecenia z 16 marca 2020 r. nr 43/2020/2, przed zakupem systemu termowizyjnego.

²⁰ Na obsługę ciągłą Kancelarii przez Centrum Obsługi KPRP składa się działalność w zakresie zaopatrzenia Kancelarii w niezbędne materiały i urządzenia oraz usługi dla prawidłowego funkcjonowania urzędu i obsługi głowy państwa, zgodnie z porozumieniem zawartym 8 lutego 2019 r. pomiędzy Kancelarią a Centrum Obsługi KPRP.

Blokowanie planowanych wydatków

Szef Kancelarii Prezydenta RP na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dokonała blokady planowanych na 2020 r. wydatków na łączną kwotę 8925,3 tys. zł, z tego 3714,2 tys. zł w dniu 4 grudnia 2020 r. i 5211,1 tys. zł w dniu 21 grudnia 2020 r. Zablokowane wydatki stanowiły 4,5% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2020 r.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że na podstawie analizy zaangażowania i wykonania wydatków oraz potrzeb Kancelarii Prezydenta RP do końca roku, a także uwzględniając konieczność wprowadzenia ograniczeń wydatków w celu wygospodarowania środków na zapewnienie finansowania działań związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19, stwierdzono nadwyżkę środków, między innymi na: wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki na ubezpieczenie społeczne, uposażenie żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy, dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy i nagrody roczne dla funkcjonariuszy. Zmniejszono także inne planowane wydatki w ramach grupy wydatków bieżących. Niższe wykonanie wydatków było spowodowane odstąpieniem od realizacji części zadań, odwołaniem niektórych wizyt krajowych i zagranicznych oraz rezygnacją z niektórych szkoleń lub ich zmianą na formułę zdalną, w związku z trudną do przewidzenia na etapie planowania budżetu sytuacją epidemiczną COVID-19 w kraju i na świecie.

Nastąpiło również zmniejszenie środków na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych o 1317,9 tys. zł z powodu rezygnacji z realizacji w 2020 r. i przeniesieniu na 2021 r. zadania *Modernizacja (przebudowa) wybranych pomieszczeń mająca na celu zwiększenie ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa budynku ul. Maszyńskiego 10 – wejście A i D* (kwota oferty przekraczała kwotę przewidzianą w kosztorysie inwestorskim). Zrezygnowano również z zakupu urządzeń wielofunkcyjnych dla BBN w ramach planowanych wydatków na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych za 20 tys. zł.

Decyzją Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 30 grudnia 2020 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na 2020 r. nastąpiło zmniejszenie planu wydatków części 01 o środki objęte blokadą. Zablokowane środki w kwocie 8925,3 tys. zł zostały przeniesione do nowej rezerwy celowej poz. 75 pn. *Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19*.

Na koniec 2020 r. zobowiązania w części 01 wyniosły 5275,6 tys. zł i były o 1218 tys. zł (18,8%) niższe niż zobowiązania na koniec 2019 r. (6493,6 tys. zł). Zdecydowaną większość zobowiązań (4233,9 tys. zł, tj. 80,3%) stanowiło dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi (§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne – 3553,9 tys. zł, § 4110 – składki na ubezpieczenie społeczne – 611,2 tys. zł, § 4120 – składki na Fundusz Pracy – 68,8 tys. zł). Na koniec 2020 r. zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str.:13-14, 98, 319-340, 749-752)

Badanie próby wydatków

Szczegółowym badaniem objęto wydatki w kwocie 32 657,1 tys. zł, tj. 17,3% wykonanych w 2020 r. wydatków części 01. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego zapisów odpowiadających pozapłacowym wydatkom z wyłączeniem wydatków na dotacje na rzecz *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* i na świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz transakcji o wartości poniżej 500 zł. Wylosowana metodą

monetarną (MUS)²¹ próba obejmowała 47 zapisów księgowych na kwotę 31 710,8 tys. zł. Próba wydatków dobrana celowo obejmowała 39 zapisów na kwotę 946,2 tys. zł, wybranych według kryteriów wielkości kwoty, rodzaju wydatku (w tym wydatki związane z przeciwdziałaniem pandemii Covid-19, umowy zlecenia) i ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. W badanej próbie wydatki bieżące w wysokości 32 049,6 tys. zł stanowiły 21,5% wydatków bieżących w części 01, a wydatki majątkowe w kwocie 607,5 tys. zł – 6,9% wydatków majątkowych ogółem.

Ponadto kontrolą objęto dotację przekazaną *Narodowemu Funduszowi Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* w kwocie 30 000 tys. zł (100% wydatków na ten cel). Sprawdzono terminowość przekazywania w 2020 r. środków dotacji dla *Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* na rachunek będący w dyspozycji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Środki dotacji dla NFRZK zostały przekazane zgodnie z harmonogramem zapotrzebowania zgłaszanym przez MUW, począwszy od 30 marca do 1 grudnia 2020 r.

Ogółem zbadane wydatki stanowiły 33,2% wydatków części 01.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, środki przeznaczono na zakupy służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W trakcie analizy dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych i uregulowań wewnętrznych w zakresie udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów tej ustawy. Zamówienia te, w wyniku których zawarto umowy o łącznej wartości 638,5 tys. zł, zostały udzielone z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie:

- art. 46c ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi²² na zakup 100 sztuk notebooków wraz z akcesoriami niezbędnymi do wykonywania przez pracowników pracy zdalnej (485,9 tys. zł). Na koniec lutego 2021 r. rozdysponowano 87 notebooków, pozostawiając w rezerwie 13 sztuk;
- art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, na naprawę dachu budynku *Panorama* na Mierzei Helskiej (152,6 tys. zł).

(akta kontroli str.: 192-217, 341-717)

Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 01, według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str.: 15-16, 874-985)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli 33,2% wydatków zrealizowanych w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych, aktach wykonawczych i zgodnie z planem finansowym. Zbadane postępowania o udzielenie zamówienia publicznego były prowadzone zgodnie z przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi. Nie stwierdzono

²¹ To jest z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

²² Dz.U. z 2020 r.poz.1845.

niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 01.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²³.

(akta kontroli str.: 114, 718-873)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez kontrolowaną jednostkę sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo i terminowo. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 01 – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag lub wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

²³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 704, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773)

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, kwietnia 2021 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis

²⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.